

ದೇಸಿಯ ಭಾಷೆಗಳು: ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾದೇವಿ ಶಿ. ಸೂಚಾರಿ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಅರ್ಧಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಜಿ.ಐ. ಬಾಗೇವಾಡಿ ಕಾಲೇಜು, ನಿಪ್ಪಾಣಿ.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18143851>

ABSTRACT:

ಜಗತ್ತಿನ ಸಾವಿರಾರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮನ್ನಣೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜನಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ನಂಟುತನವಿದೆ. ಜನಭಾಷೆ ಅಂದರೆ ದೇಸಿಯ ಭಾಷೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇಸಿಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ತನ್ನ ಚಹರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಲೋಕಜೀವದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಜನಜೀವನದ ಮೂರ್ತರೂಪದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಜನಜೀವನದ ಆರ್ತತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬದುಕು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವುದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ಭಾಷೆಯೊಂದರ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರೂಪುಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ. ಭಾರತದ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾದದ್ದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಭಾಷೆಯೊಳಗೆ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆಯು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಗಳಾದರೆ- ಹಿಂದಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಮರಾಠಿ, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳಂನಂತಹ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ತನ್ನದೇ ಆದ ಜನಸಮುದಾಯದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇಸಿಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಾದ ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ ಮತ್ತು ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ, ದೇಸಿಯ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇನೆ.

KEYWORDS:

ದೇಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜನಭಾಷೆ, ಮೂರ್ತರೂಪ, ಆರ್ತನಾದ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ದ್ರಾವಿಡ, ಅಂತರ್ಗತ, ಪ್ರಾಚೀನತೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿಗೆ ಭಾಷೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲ ಭಾವನೆಯೇ ಆದರೂ ಅನೇಕ ಶೈಲಿಯ ಜೀವನಕ್ರಮದ ಬಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಭಾಷೆಗಳು ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಭಾಷೆಯು ಆಪ್ತವಾಗುವುದು ಅದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದಾಗ ಅಂದರೆ- ದೇಶಿಯ ತನದೊಂದಿಗೆ ಅನ್ನುವುದು ಸತ್ಯ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಭಾಷೆ ಜೀವನದ ಸಂವಹನ ಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅದು ಜೀವನಾಡಿಯ ದ್ಯೋತಕವೂ ಹೌದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಜೀವಂತಿಕೆ ಇದೆ. ಅದು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವಂತವಾದ ಯಾವ ಭಾಷೆಯೂ ಕಡಿಮೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೀವಂತಿಕೆ ಎಂದರೆ ಆ ಒಂದು ಮನುಷ್ಯ ಜನಾಂಗದ ನೈಜ ಜೀವನ ವಿಧಾನ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಅವಿನಾಭಾವವಾದ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದು ಅದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ ನೆಲದ ವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ. ಆ ಮಣ್ಣಿನ ವಾಸನೆಯೇ ನೈಜತನದ ಮಹಾಪಥ. ಸಮಾಜದ ಸಾಮಾಜಿಕ ತನವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಾಗ ದೇಶಿಯ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಹರೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ವಾಸ್ತವ ಜೀವನ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವುದಾದರೂ ಅದು ಭವಿಷ್ಯದ ಹೊನಲಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಣೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಂಧತ್ವವು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬದುಕಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಬದುಕಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ಬದುಕಿಸುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಚಲನ.

ದೇಶಿಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ:

ಭಾಷೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮನುಷ್ಯನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾನೋ ಅವನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಆಡು ಭಾಷೆಯ ವಚಸ್ಸು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯ ಅರ್ಥಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವುದು ಎಂದರೆ ಅದರ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಡನಾಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಅವುಗಳ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಅದರ ಭಾಷೆಗೆ ನೇರ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. (ಉದಾ: ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ ಮತ್ತು ತುಳು.) ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ವರ್ಣಮಾಲೆ, ಅರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅದು

ಸಮಾಜದ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದೂ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ; ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಲಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಇಡೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ, ಏಕರೂಪದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿದೆ (ಅವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿವೆ, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮಾನವನಾಗಿರುವುದು ಏನೆಂದು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ). ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಲ್‌ಕ್ರೋಬರ್ (1923) ಹೇಳಿರುವುದೆಂದರೆ ಸಂಜ್ಞೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತು ಕಲಿತು, ನಂತರ ಬಲಿತ ಮಾತಿನಿಂದಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ, ಎರಡರ ಪುಷ್ಟೀಕರಣವು ಇನ್ನೊಂದರ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತದೆ.”

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಮಾನವ ಸಂವಹನದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಊಹಿಸಲಾದ ಸಂವಹನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ರೋಸೈ ಲ್ಯಾಂಡಿ (1973) ಪ್ರಕಾರ- “ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದೇಶಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣತೆಯು ಭಾಷಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ, ಮಾತನಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಇಡೀ ಸಮಾಜ.” ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಮಾಜಗಳಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅರಿವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೂ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತದೆ: ಮೈಕೆಲ್ ಸಿಲ್ವರ್‌ಸ್ಟೈನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂವಹನ ಶಕ್ತಿಯು ವಾಸ್ತವದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಅಂದರೆ, ಸಂವಹನವು ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು, ಗುರುತುಗಳು ಅಥವಾ ಘಟನೆಗಳನ್ನು “ನಿಂತಿರುವ” ಸಂಕೇತಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತರುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ “ಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನವಿಲ್ಲ, ಜನಜೀವನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಂತೆ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯುಕ್ತ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಬೇಕು. ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದುದು.” ಎಂಬುವ ಮಾತಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯ- ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಹಂಬಲ

ಕೂಡ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತನಕ ಸಂಸ್ಕಾರಭರಿತ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕವೇ ಆಗಿದ್ದು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರು ಒಂದೆಡೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ - “ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿರಹಿತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಊಹಿಸುವುದಾಗಲಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ.” ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಇಂದು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾನಪದ, ನಲ, ಜಲ, ಕೃಷಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂಬುದು ಬದುಕಿನಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೊತ್ತವಲ್ಲ; ಬದುಕನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ವಷ್ಟಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಅದು ಬದುಕಿನ ಪರಿಣಾಮವೂ ಹೌದು, ಬದುಕಿಗೆ ಸಾಧನವೂ ಹೌದು. ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರು ‘ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದ್ದೇಶ’ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಂಸ್ಕಾರ ಫಲವಾದ ‘ಸಂಸ್ಕೃತಿ’ ಇದು ‘ವಿಕೃತಿ’ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಎರಡೂ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಜೀವನದ ಸಭ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ, ಸಜ್ಜ, ಸೌಹಾರ್ದಮಯ, ಆರೋಗ್ಯಕರ, ಅನುದ್ದೇಗಕರ ಶಾಂತಿ-ಸಹಕಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಷ್ಟಿಹಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಎಂಬ ವ್ಯಾಪಕಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವೀಕಾರವಾದರೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬ ವಿಂಗಡಣೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಂಸ್ಕಾರ, ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನ ನಮಗಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಸಾಹಿತ್ಯವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಹ ಸೃಜನಶೀಲ ರಚನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ನುಡಿಗೇ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದ್ದ ಆನಂತರ ಅದೇ ನುಡಿಯು ಬರಹಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದಾಗ ಅದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ-ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುದಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಮಾತಿಗಿರುವಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೃದಯದಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊರಬರುವ ಭಾವನೆಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪಂಥ ಅಥವಾ ಇಸಂಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಪದಸಮೂಹವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತ್ತು ರಸಸಹಿತವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ವಾಕ್ಯರಚನೆಗಳೇ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದವನ್ನು ನೀಡುವ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು, ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತಿದ್ದಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೌಲ್ಯ ಲಭಿಸಬಲ್ಲದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಸತ್ಪರಿಣಾಮ

ಬೀರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳಿದ, ಓದಿದ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಪುರಾಣಕಥೆಗಳು, ನೀತಿಕಥೆಗಳು, ಸದಾಕಾಲಕ್ಕೂ ಮರೆಯದೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಗೋವಿನ ಹಾಡು, ಮತ್ತಿತರ ಶಿಶುಗೀತೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವವಂತೂ ಅದ್ಭುತವಾದವು. ಮನುಷ್ಯನು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದೆ ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದ್ದವು. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ, ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲೂ ಧರ್ಮವಿರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಆಶಿಸುವುದು ಈ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ. ಜೀವನಾದರ್ಶ, ನೈತಿಕತೆ, ಮೌಲ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಗಿದರೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಜನರಡೆಗೆ, ಜನರದಗೆ ತಲಪಬಲ್ಲದು. ಇಂತಹ ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದು ಮನುಷ್ಯನ ಜ್ಞಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಿತಿಮೀರಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿಯೂ ನಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ವದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇಂದು ಸಾಹಿತಿಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇಸಿಯ ಭಾಷೆಗಳ ಆಳ-ಅಗಲದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಈ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಮೂಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ದಾಟಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಶ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಸಾಧನವಾದರೆ, ಅದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ವೆಬ್ಲನ್ (Veblen) ಹೇಳಿದಂತೆ “A scholar’s books are like his children.” ನಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಜನಶೀಲತೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ವಿನಾಹ, ಅದರ ಕತ್ತುಹಿಸುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಆಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿಂತ ನೀರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನೆಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೀರಿದ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಬೇರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚರಿತ್ರಕಾರರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳದವರಿಂದ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ತನಕವೂ ಹೊಡೆತ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಅರಿವು ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗಾದಾಗ ಸರ್ಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ರಚನೆಯಾದೀತು.

“ಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನವಿಲ್ಲ, ಜನಜೀವನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಂತೆ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯುಕ್ತ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಬೇಕು. ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯಿಯಿಂದ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಂಥ, ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗದೆ ಎಲ್ಲರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಸಮಷ್ಟಿಹಿತದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಿಳಿತವಾದಾಗ ಅದು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಧ್ವೇಷವನ್ನಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಂಥಕ್ಕೆ ಜೋತುಬಿದ್ದವರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಟೀಕೆ, ಅವಹೇಳನ, ಅಸತ್ಯ, ಧ್ವೇಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಸಂಭವವೇ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ, ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ತಟ್ಟಿ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನ ಅಮೂಲ್ಯ ಆಸ್ತಿಯೆಂಬಂತೆ ದೇಸಿಯ ಭಾಷೆಯ ಅಸ್ಥಿತೆಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಆ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ರಚನೆಯಾದದ್ದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ನಾವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಸಿಯ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಹೊಂದಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಳಜಿ ಗೌರವವಿರಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಕೃಷ್ಣ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, (2010), ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ.
2. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಮೂರ್ತಿ ಕಾ.ವೆಂ., (2015), ಕನ್ನಡ ಚಿಂತನೆ: ಸಂಪುಟ-1, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕಾವೇಂತ್ರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ.
3. ಧಾರವಾಡಕರ್ ರಾ.ಯ., (2000), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಧಾರವಾಡ: ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ.
4. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ ಎನ್., (2015), ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾರತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.
5. ದೇವಿ ಜಿ.ಎನ್. (ಸಂ), (2018), ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷೆಗಳು (ಸಂ.14, ಭಾಗ-3), ಸಾಗರ: ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ.
6. ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ ಡಿ.ಎಲ್., (2017), ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕಲ್ಪಿತ ಚರಿತ್ರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಅರಿವು ಬುಕ್ಸ್.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.